

HEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben,

vidéken:

1 óra 2:50 K
1 évre 30 K1 óra 2:50 K
1 évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon: 206

Felölös szerkesztő: Hajós József.

Mindenki dolgozzon !!

A hivatalos lap Malasits Géza munkügyi miniszteri biztos rendeletét közli, a mely felszólítja a szénbányák és vasművek munkásait, hogy régi alkalmazási helyükön, vagy pedig bár mely más szénbányánál, illetőleg vasműnél munkába lépés végett azonnal jelentkezzenek. Egyuttal felhívja a jelenleg foglalkozásban nem álló napszámosokat is, hogy a lakónelyükhöz legközelebb eső hatósági munkaközvetítőnél azonnal jelentkezzenek. A miniszteri biztos utasítja a szakszervezeti és hatósági munkaközvetítőket, hogy egyetlenegy munkásnak, a ki legutoljára valamely szénbányánál vagy vasműnél volt alkalmazva és egyetlenegy napszámosnak, munkásnak, a ki nem tud egy évi gyakorlatot fölmutatni, állami munkanélküli segítséget további intézkedésig ne fizessen.

Malasits Géza szociáldemokrata s bár mi nem vagyunk eivársai, de ezt a rendeletét őszinte megbecsüléssel üdvözöljük. Ilyen határozott hangú s egyúttal nemzetmentően praktikus rendelet nagyon ritkán került ki a letűnt miniszteriumokból. Ezen a rendeleten tiszteletet parancsolóan megnyilvánul a gyakorlott munkás okosság, a szervező öntudatossága és az eszme életrevalóság.

Most mindentörvényes határain és erkölcsi kötevényeink egyttal megköveteljük a szociálistól, hogy a munkügyi miniszteri biztosnak ez a rendelete: az országunk egész gazdasági életét katasztrófával fenyegető munkás- és napszámoshiányt megszüntesse.

A papság a szövekről is hirdesse a nemzetek apostolának, szent Pálnak azt a szociális elvét, hogy „aki nem dolgozik, az ne is egyék!” Aki nem akar dolgozni, bár munkaképes, az ne követeljen az államtól semmiféle segélyt.

Nagyon igazságos Malasitsnak az a rendelete, hogy munkanélküliség címén ne szaladjon segélyt fizetni olyanoknak, akik könnyen kaphatnának munkát.

Nem volna ma oly ijesztő a munkás- és napszámoshiány, ha a dolgozni nem akarók száma nem volna oly megdöbbentően nagy s nem okozott volna ez gazdáltságilag máris roppant károkat az országunk. Ha a szénbányákban és vasművekben csökken a munka, akkor hamarosan megszűnik a vasútközelekedés és megáll a gyárüzem s ezzel sok millió ember elveszti a kenyéret.

Szociális szempontból is köp telenség az, hogy a dolgozó

testi és szellemi munkások, akik becsületos munkával keresik ma is a maguk és családjuk számára a kenyeret s egyuttal segítik fenntartani az országot, — képtelenség, hogy ezeknek a dolgozó embereknek munkaadományéből az állam tartsa el azokat a heréket, keresmatételeket, akik a köztársasági és a szabadságot úgy értelmezik, hogy a köztársaság köteles öket ellenszolgáltatás nélkül eltartani.

A munkaképes dologterítőkre süjtsen le a kormányhatalom elrettentő erővel: — akiknek pedig önhibájukon kívül nem jut munka, azokat segítse az állam addig, míg munkához jutnak.

Az új, demokratikus társadalomnak egyik főfeladata legyen: rávenni az emberiséget a munka megbecsülésére és a do-

logtalan élet mélységes megvételére s lehetetlenné tételére.

Ezt az erkölcsös és nemzetmentő célt szolgálja Malasitsnak gazdasági és szociális szempontból egyaránt nagyfontosságú rendelete, mely hogy érvényre jusson, mi is őszintén kívánjuk és munkákkal hozzájárulunk. Ne váljon gáttá az ember, de dolgozzék, mert az erkölcsi öntudat és a társadalmi törvény ezt követeli.

Mi az országok békéjét és benső rendjét nem a kardtól és agrútól, hanem a jog s köteleességűd erkölcsi hatalmától várjuk. Mi nem kívánjuk megtapasztalni Schopenhauer-nak ezt a mondását: „Ha egyszer a törvényes rend lánc s lakója lehull, s anarchia következik, akkor látszik csak meg, hogy mily vadvérengző állataz ember.” — jós.

A székesfehérvári földműves szövetség

esültkönn tartotta tisztviselőválasztó közgyűlést. A nagy számban megjelent tagokat Pintér József ideiglenes elnök üdvözölte s egyuttal visszadta megbízatását s felhívta a gyűlést a tisztán végleges megválasztására.

Elnökök nagy lelkesedéssel Kovács Imre kiszádat választották, ügyvezető elnöké pedig a szövetség létrehozásában sokat fáradozott Paulovits Béla gazdálkodót. Majd minden kerületből két-két társelnököt választottak: egy kiszádat és egy földmunkást. Ezzel jelezni akarja a szövetség, hogy a földdel dolgozó összes kisemberek érdekeit magáévá teszi. Társelnökök a következők lettek: Felsőváros első kerület: Radics József, Fekete József, második kerület: Fister János, Szabados János, Tóváros: F. Pap Imre, Mészáros Ferenc, Pálly János, Vízváros: Lits József, ifj. Kö Mihály, Palotaváros: Kö Ferenc, Tűringerváros: Úgyész-Kommandovics Gyula dr. Titkár Pintér József. Ellenökök: Boda János, Kovács István, Pénztárhozó: Kálmán János, Demmer József. Jegyzők: Antal József, Fister István.

A kerületekből megválasztott elnökök sürgősen városrészrészrőnt fogják szervezni a földműveseket.

A gyűlésen Kovács Imre, Paulovits Béla, Gruber Lajos, Mészáros Ferenc, Pintér József, Kommandovics Gyula dr. és Weber Imre mondtak lelkes beszédeket, hangoztatva a szövetség céljait s az összelátás szükségességét. A szövetség sürgősen kiterjeszti működését az egész vármegyére. Szónokokért Paulovits Béla ügyvezető elnök hűz kell fordulni.

Lezárták a közgyűlést, amely során néhány nap alatt meg fog kétszereződni.

HIRTELEK.

— Aki megtanult embert ölni. Egy polgártárs azzal fenyegetőzött a napokban a Nemzeti Tanács színe előtt, hogy vigyázzanak, mert ő ezalatt a négy és fél év alatt megtanult embert ölni. Nem tudom, elolvassa-e ezeket a söröket, ha nem olvassa, mondják meg neki, hogy felejtse el ezt a tudományát. Embert ölni a régi rendszer büne volt és az is csak ellenségét öletett. Súlyos bűn volt, de a letűnt rendszer meg is lakolt érte keményen. Az új kor szeretet, szabadságot és népboldogítást hirdet s a megértés alapján akarja felépíteni a romokból hazánkat. Megszállják országunk nagyobb részét, de még azokra sem fogunk fegyvert, mert bízunk ügyünk igazságosságában. *Hát most egymást ölnék?* Aki még mindig azt hangoztatja, hogy meg-

tanították embert ölni, az a csúfosan begbukkott régi rendet szolgálja és nem őszinte polgára a szabad magyar népköztársaságnak. Ha nem akar a régi rend cimborrája lenni, akkor ellelje az emberölést, szenevedés, mindent, és csak országunk megerősítésén dolgozik. Sokan jöttek haza bérán, és azok oly csöndesek... Ne akarjunk újabb vérontást, mert még több nyomoréknak lenne. Hagyjuk abba az elkezeredett szakalat, gyögyültsuk a sebeket, felejtsek el a multait és szeressék egymást, hisz olyan nagyon megfogyatkoztunk. (a. n.)

— A polgárörtség örvondetes módon gyarapodik, de még mindig igen sokan vannak kiknek jelentkezniük kellett volna, nem tették. A parancsnokság levelező lapján is felhívja az 55 éven alul levő polgárokat a csatlakozásra. Kerekes Lajos h. polgármester hirdetésekben hívja fel a polgárságot. A gyűlekező helyen már ágyak is vannak s így a hetenkint egyszer való szolgálat nem oly terhes. Olyan biztalan napokat élünk, hogy minden ember kötelessége a közérdek és a saját érdeke szempontjából a közrend fenntartására egy kis áldozatot hozni. *A kik nem lépnek be, azokat hirtalpig fogjuk feltérni.*

Lezállították az árakat. A kereskedők és iparosok tegnap tartott értekezletén elhatározták, hogy az árakat 30 szazatokkal leszállítják. A kereskedők azonban még ezen is túl mentek és a legtöbb kirakat hangosan hirdeti, hogy a közszükségleti cikkek árát 50 szazalékkal szállították le. Örvondetes ez az eredmény, csak szolgálják is ki az árakat, mert már is látnunk olyan üzletet, ahol kitették a kirakataik, hogy „Mélyen leszállított árak”, de az üzletet ki sem nyitották. A rendeletet az egész vonalon egyenlően hajtsák végre.

— Az Oltáregyesület szent miséje vasárnap 7 órakor lesz a szemináriumi templomban. — Délután 5 órakor szentbeszéd és litánia.

— A fűszerkereskedőkhez. A földmívelésügyi miniszternek 132333-918 sz. rendlete alapján hozzánk érkezett átírat alapján felhívjuk az illelő kereskedőket, hogy az ecetek 4 hidrátosnak, az ecet szesznek pedig 10 hidrátosnak kell lenni s ezt a tartón és a számlán is ki kell írni. Az ez ellen vétők büntetés alá esnek. Székesfehérvár, 1918. december 6-án. A kereskedelmi társulat elnöksége.

Népszövetségi, keresztény szocialisták Vasárnap d. u. 4 órákor gyűlés a Távirada-utjai egyesületi házában. Tárty: Mi legyen az egyházi vagyonnal. Előadó: Marosi Arnold tanár. Ott legyetek s agitatások testvéreink közt a gyűlés érdekében.

A sertéshizlalásról adott be legnap Kétskés Elek a N. T.-hoz egy memorandumot, amelyben azt fejté ki, hogy a magas hús és zsírnak a nagyban való hizlalás az oka. Sokkal gazdaságosabb lenne, ha a hizlalóknak is lehetne fűtlennek a hizlalást, mert míg a nagy hizlalók árpaival és kukoricával hizlalnak, addig kis mennyben a mestléket gazdaságosan felhasználják. A memorandum nagy tetszéssel fogadták és illetékes helyre terjesztik.

Az uszoraárak leszállításáról tanácskoztak a N. T. tegnapi ülésén. A közeljövőben először bizottság Kelemen Bélát és Sándor Samut küldte ki az iparosok és kereskedők tanácsával tárgyalni. Pékés Róbert azt ajánlotta, hogy az országos ármegállapító bizottság által szabályozott irányvonalakat vegyék figyelembe. Kétskés Elek azt kívánja, hogy a fontosabb közszükségleti cikkeket tegyék ki a kárakba a kereskedők és felülnő helyen tüntessék fel az árakat. Kelemen Béla a fixizetések háborús segélynek arányában engedné a bekeáratok emelni. A N. T. az indítványokat tetszéssel fogadta és a kiküldöttek ez alapon foglalkoznak tárgyalni.

A hádszerű készletének összeírását rendelte el a hadügyminiszter. A cél az, hogy a felesleges javakat mielőbb átadhassák az ország közgazdaságának. Az összeírt bizottságba polgári szakértőket is bevonnak a kereskedelmi vagy iparkamarák és a közigazgatási hatóságok után. Az összeírás december 20-ig be kell jellemleni.

Városi közgyűlés lesz december hó 9-én délután 3 órában a városi háza nagyteremében. A tárgyszorozat főbb pontjai: A polgármesteri állás betöltése. A városi tanács előterjesztése a városi tisztviselők és alkalmazottak s.b. ellátásáról szóló szabályrendelet életelepeltetésével járó költségek fedezete tárgyában. — A városi tanács javaslata a Székesfehérvári Zenekedvelők Egyesülete zeneiskolájának 3000 koronával való segélyezése, illetve városi kezelésbe vétele tárgyában. — Az 1909-1912 években felvett 187500 K. függökölcsön visszafizetésének elhalasztása. — A házipénztár fizetőképességének biztosítására 1919. évre a beruházási alaptól 200.000 K. függökölcsön felvétele.

Országos vásár A kereskedők megkeresték a főkapitányt, intézkednek, hogy a legközelebbi országos vásárt ne tartsk meg.

Fuvarozzák be a fát. A városi rendőri hatóság felkért azokat a földművelő polgárokat, akik önként ajánlottak a fa befuvarozására, hogy hétfőn, azaz hó 9-én a munkát kezdjék meg. Legközelebb a sóstói erdőből termelnek ki körülbelül 1000-1200 köbméter fát és ezzel a legnagyobb faanyagot elkerülhetjük.

A kereskedelmi alkalmazottak fizetésjavítása. A kereskedelmi társulat bizottságot küldött ki, amely a kereskedelmi alkalmazottak kiküldötteivel tárgyalásba bocsátkozik az alkalmazottak fizetésjavításáról. A társulat kiküldöttei: Illés Károly, Keresztes Ferenc, Kaszoviczky Béla, Ofner Mór, Schlamadinger József és Wiener Armin.

A hadigondozónak sikerült a ruhaközpontból 80 gyermek ruhát beszerezni. Ezeket a ruhákat a méltányosság szerint részben olosón, részben ingyen kiosztották azok között a hadigondozottak között, akik legjobban rászorultak.

Záróra. A kereskedők zárórájára nézve a kereskedelmi társulat megkereste a főkapitányt, rendelve el, hogy a boltokat 4 órákor, az élelmiszer boltokat pedig 5 órákor zárják be.

A szegedi munkástanács is utimátumot küldött az odaváló kereskedőknek, hogy az árakat legfeljebb három nap alatt tegyék az árszálékkal szállítsák. A Szabolcsbizottság küldött az egyes áruokba annak megállapítására, mely árak szarmaznak még a békeidőkből. A kereskedőket a legszigorúbb megtorlás, kijelentésbe helyezéssel arra fogják kényszeríteni, hogy ezeket az árakat a régi áron adják el a közönségnek. A munkástanács kijelenti, hogy ha a kereskedők ennek a határozatnak nem engedelmkednek, a rend fenntartásáért semmi kezsétséget nem vállalnak.

Célszerűnek tartjuk az ilyen erőlyes rendelkezést, de csak azokkal a kereskedőkkel szemben igazságos, akikről bizonyos hogy a hosszú háború alatt tisztelettel használt dolgoztak.

Meghívó. A székesfehérvári és fejmegyei tartalékos és népfőlköi tisztek és szellemi munkások katonák helyi választmánya folyó hó 9-én d. u. 5 órákor a függetlenségi kör helyiségeiben (Ponty vendéglő) választmányi ülést tart, melyre az összes fenti tárgykörbe esőket kell az előkérés. Tárty: a végkielégítés kérdése. — Kérni az elnökséget, hogy a kintlévő tag-aláírás ivatek ugyancsak akkor hozzák be, kiknél még kint vannak.

Bőrlopás. Wiener Armin egy kocsiakcmányra rugó bőrküldeményt hozott a fővárosból erős örziet alatt. Uközben a legértékesebb bőrtöket mégis ellopták.

A vidéki menekült és katonai újságírók, akiknek bármilyen támogatásra vagy tájékoztatásra van szükségük: forduljanak a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége titkári hivatalához (Budapest, Róza u. 47.)

Köszönet. A polgárörtségnek eddig a következők küldtek adományokat: Teát: Fábán Ferenc 5 deka, Kávébehozatal 10 d. Szegedy Testvérek 15 d. Szatmáry Aladár 15 d. Hermann József 10 d. és Gebauer Testvérek 25 deka. Rumot: Karl István 2 liter, Pössel Gusztáv 2 l. Heumann József, I. Gebauer Testvérek 1 l. Tisztviselők Szövetkezet 1 liter. Továbbá: Pető Miksa 4-1-10 k. petroliumot, Frankl Lipót 12 csészt, 12 poharat, s 2 flaskot, Schwartz Samu s

farza 15 kiló cukrot. Sági Gyula 2 m. szentet, Stürk Samu 1 m. szentet, Hazai Biztosító 30 m. szentet és fát, Fakereskedelmi r. t. fát, Pfinn István 1 köbméter fát, Gresh Bernát 24 kanalat, Singer Ede papír feléket. E nagyjeltek adományokért igaz köszönetet mond a Polgárörtség parancsnoksága.

A katonai regtama. A hadügyminiszter rendeletet ad ki e napokban a katonák fegyelméről. A rendelet szerint a tiszteletadás ezuntal feljebbvalóval szemben nem kötelező, hanem csupán előljáróval szemben. Szolgálatban azonban minden katonaa köteles tisztelegni nem csupán előljárójának, hanem minden felebbvalójának, akivel szolgálalig érintkeznek.

A bemutatkozásnál, jelentések-nél és kérelmeknél az „ajánlatosan” szó ezuntal nem használható. — A katonának bármiféle fegyvert csak szolgálatban szabad viselnie. Szolgálaton kívül minden katonának joga van a polgári ruha viselésére. Minden katonának joga van ahhoz, hogy politikai egyesület tagja legyen, gyűléseken és tüntetéseken résztvehesse. Minden katonának joga van élni a sajtószabadság minden eszközével.

Dr. Pajzs szanatórium, Székesfehérvár, sebészeti és belbetegeknek. — Röntgen, Zander intézet. Villanyos és szansavas fürdő. Orvosi vegyi laboratorium, bakterológiai és vérvizsgálat.

Köhögés ellen kitűnően bevált háziszert: a Störk pasztilla. Egy doboz ára 2 korona Szűts Róbert gyógyszerüzében.

Bojtorján hajszert, nagyon bevált hajápoló, erősíti a haj gyökereit s szünteti a korpa képződést. Egy üveg ára 6 korona. — Szűts Róbert gyógyszerüzében. Károly király-ter.

Színház.

A feltékenység Arcubasew orosz írónak lélektani lehetlenségeiktől hemzsgő darabját csütörtökön este lanyha előadásban játszották. A nézőtérben különösen katonák ültek nagy számmal és csak a hosszú felvonás közötti szünetek feletti boszuságukban tapsoltak.

Heti műsor: Péntek: A táncos grófnő. Szombat: d. u. a kórsta lány. este: A táncos grófnő. Vasárnap: d. u. A paszirta. este: A táncos grófnő.

Mozi.

Az Uránia igazgatója közli: Küzdelem a létért. Az Uránia-pentek, szombat és vasárnap műsorán a fenti címmel egy remek Star-filmet szerepeltet, mely mind a négy felvonáson keresztül lébim-selöben érdekes. A főszerepet a magyar filmszínész elsőrendű tagja Göthl Annie vezetésével játssza. A kiállítás a Star filmgyár megszokotti pazar berendezésével készült a gyönyörű tájak beállításával.

A Horváth-Rónai papirkereskedésben kaphatók a Vallásosság és Műveltség c. kitűnő füzetek. Vegye meg az egész sorozatot, darabonként 80 fillért. Nagy lelki élvezetet és alapos tájékoztatást talál bennük a kor mozgató kérdéseiről.

APRÓHIRDETÉSEK.

Üjságelárusítók felvételnék a kiadóhivatalban. Akácvirág és lépesméz kicsinyben is kapható; Pollermann mehsézet, Pálya-utca 28. Egy mindenese felvétetik; Sztarkovszky, selyemfestőnél, Megye ház-utca. Kifutófiúk felvételnék Knazovitzky divatruházában. Egy jobb fajta pej 40 eladó. Szikvizgyár, Palotai u. 2. Üzők; stráfkocsi és egy szécskavágó eladó. Budá-ut 16. Egy némsókára ello sertes eladó. Femejő sor 11. sz. a. Egy leány vagy fiu azonban felveletik Rotter tőzsdeben Kossuth utca.

Urania-színház.

Péntek, szombat, vasárnap, december 6, 7 és 8-án: STAR-filmgyár drámája !! 5 felvonásban !! KÜZDELEM A LÉTÉRT Göthl Annie a főszerepben. Kiegészítő műsor. Előadások fél 7 és fél 9 órákor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9-kor. Rendes helyárak.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy 51 holdnap hárczteri szolgálat után visszatérve

:: bognár ::

műhelyemet MEGNYITOTTAM, a n. é. közönség szives pártfogását kérve Csapó József, bognár-mester. Királykut utca 19. sz. Ugyanott egy tanuló-felvétetik.

Apolló-színház.

Péntek, szombat, vasárnap, december 6, 7 és 8-án: „FANTOMAS”-detektív film 1. HOTEL COLUMBIA. Detektív történet 4 felvonásban Főszereplő Erich Kaiser Titz. Pompás kiegészítő műsor. Előadások 6 és 8 órákor. Vasárnap: 4, 6 és 8 órákor. Rendes helyárak.